

90% de les víctimes d'infiltracions policials presenten insomni i 70% malsons o pensaments suïcides

ACN :: 19/02/2024

Un anàlisi forense revela els danys morals que han causat aquestes pràctiques i indica que poden titllar-se de tortures

El 90% de les víctimes d'infiltracions policials a Catalunya presenten insomni i el 70% malsons o pensaments suïcides

Un anàlisi forense basat en el protocol d'Estambul sobre víctimes d'infiltracions policials a Catalunya ha revelat que el 90% dels afectats pateix insomni i el 70% malsons i pensaments suïcides. Així ho ha explicat Pau Pérez, especialista en atenció psicosocial en situacions de vulneració de drets humans, en la Comissió d'Investigació sobre la Infiltració de Polícies del Parlament. Ha indicat que entre el 72% i el 85% dels entrevistats presenta pèrdua d'autoestima i deteriorament de la pròpia imatge i que moltes de les víctimes dones han desenvolupat trastorns alimentaris. Ha dit que l'impacte personal ha estat "greu" i s'ha estès a l'àmbit laboral i social. Per això, ha conclòs que es pot parlar de danys morals i fins hi tot de tortures.

Pau Pérez ha indicat que el procés d'avaluació que s'ha dut a terme ha evidenciat que les víctimes presenten trets comuns i indicadors d'afectació molt severa. L'especialista ha considerat que caldria impulsar mesures de reparació moral des de les institucions i ha afirmat que quan van iniciar el procediment van trobar-se amb "persones destruïdes que no volien fer una avaluació perquè no estaven en condicions de parlar i van necessitar un acompanyament per poder-hi fer front".

Ha assegurat que els afectats presenten impactes clínics aguts amb quadres depressius en el 60% de casos, crisis d'angoixa (70% dels afectats), agorofobia o estrès. A banda, el psicòleg ha dit que entre el 72% i el 85% de les persones ha admès haver experimentat una pèrdua d'autoestima i un deteriorament sever de la seva pròpia imatge.

A més, ha detallat que el 90% dels entrevistats pateix insomni, el 60% imatges traumàtiques en què apareix la policia i el 70% malsons i també pensaments suïcides. Ha afegit que en la majoria de casos aquests episodis estan vinculats amb la sensació d'humiliació que s'ha viscut i el dany irreversible. "No es pot menysvalorar l'impacte psicològic d'aquests fets", ha apuntat l'expert que ha dit que en alguns casos s'han trencat "límits ètics del que es la tasca policial".

A més, ha remarcat que moltes de les víctimes dones han desenvolupat trastorns alimentaris com anorèxia o bulímia, rebuig per la pròpia imatge i el propi cos o conductes obsessives com la neteja compulsiva vinculades amb la percepció de viure en "espais contaminats".

Afectacions laborals, socials. sexuals i afectives

Segons l'expert, les conseqüències van més enllà de l'esfera personal, de forma que el 40% dels entrevistats assegura que ha hagut de demanar la baixa. A nivell social, les persones afectades han disminuït la seva participació en espais socials i polítics i moltes s'han acabat aïllant i no han tornat al grup de pertinença. "El 90% desconfia de l'ús del telèfon i diu que té la sensació que el vigilen o el tenen monitoritzat", ha apuntat Pérez.

Alhora, ha explicat que la intervenció dels policies infiltrats ha estat "molt invasiva" i que els vincles que s'han forjat han estat profunds i han inclòs plans de futur per generar un entorn de confiança. "Tres de les persones entrevistades ens han traslladat que no entenen el sentit de les relacions afectives i han considerat que no eren necessàries perquè en el moment en què van produir-se els agents ja disposaven de la informació necessària", ha comentat Pérez. En aquest sentit, ha dit, que moltes de les víctimes han experimentat sensació de traïció i paranoia, vergonya, por i sentiment de culpa

En aquest sentit, ha posat èmfasis al consentiment de les relacions sexuals i afectives que es donen entre els infiltrats i les víctimes. Ha assegurat que el consentiment no pot considerar-se "vàlid" perquè ha implicat un engany sobre la naturalesa de la relació, el propòsit, i la identitat de la persona. Així, ha obert la porta a considerar que s'ha produït una "violació per engany" i ha detallat que en alguns casos s'han produït situacions en què hi ha hagut elements de violència.

L'expert ha assegurat que aquesta mena de pràctiques han presentat "un modus operandi sistèmic" i ha afegit que des de la visió subjectiva de les víctimes "existeix una finalitat punitiva i intimidatòria de llençar un missatge a la comunitat que els moviments socials són objecte de vigilància i que la gent és millor que s'abstingui de participar". Per altra banda, també s'ha referit a possibles vulneracions del dret a la intimitat i a la revelació de secrets.

"Arribar a interactuar de manera afectiva i sexual és una pràctica que mai hauria de comptar amb aval judicial"

En la comissió d'aquest dijous també ha intervingut l'advocada Laia Serra, experta en drets humans i que porta la defensa de vuit dones que es van querellar contra un policia nacional per haver-se servit de relacions sexoafectives amb elles per espia l'activitat dels moviments socials dels quals formaven part. El cas assenyalava l'agent D.H.P., que va estar infiltrat durant més de tres anys en diferents col·lectius llibertaris de Barcelona. El passat mes d'octubre, el magistrat del jutjat número 21 de Barcelona va arxivar la causa al·legant que no s'havia produït cap delictes. Les acusacions van recórrer la decisió del jutge i l'Audiència de Barcelona va fer-se càrrec de la causa.

En la seva compareixença, Serra ha denunciat que el marc legal que permet les pràctiques policials d'infiltració és "deficitari i genèric" i que sovint les intervencions queden avalades sota la premissa que qualsevol cos de seguretat "ha de vetllar per la seguretat i evitar la comissió de delictes". "El que és evident és que aquesta tipologia de pràctiques no poden descansar en un marc legal tan genèric, perquè és una qüestió de primer ordre democràtic i els cossos policials i qualsevol estament han de retre comptes i hi ha d'haver transparència", ha subratllat.

L'advocada ha posat de manifest que les pràctiques d'infiltració dels cossos policials

“envaeixen drets fonamentals” i ha insistit en la necessitat de crear un cos legal amb una regulació “estricte” que delimiti quan és necessària o no una autorització judicial o quan aquesta mena de pràctiques estan justificades, així com un marc legal que limiti certes pràctiques. “El fet d’arribar a interactuar de manera afectiva i sexual és una pràctica que mai hauria de comptar amb aval judicial ni tenir cobertura en qualsevol marc”, ha defensat.

<https://www.lamanyana.cat/el-90-de-les-victimes-dinfiltracions-policials-a-catalunya-presenten-insomni-i-el-70-malsons-o-pensaments-suicides/>

<https://ppcc.lahaine.org/90-de-les-victimes-d>